

УДК 352.075:35.082:005.332.4(477)

О.В. Закаленко,
А.Ю. Осадчий

КОНКУРСНА ПРОЦЕДУРА НА ЗАЙНЯТТЯ ВАКАНТНОЇ ПОСАДИ СЛУЖБОВЦЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ОНОВЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

У статті досліджено конкурсну процедуру в органах місцевого самоврядування як основний спосіб зайняття вакантної посади службовця місцевого самоврядування, визначено її поняття, зміст та правові засади. Проаналізовані нормативні акти, що встановлюють основи проведення конкурсу на зайняття вакантної посади службовця місцевого самоврядування, зокрема, положення Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 02.05.2023 р. Проте, положення даного Закону в цій частині потребують конкретизації на підзаконному рівні, тому процедурні аспекти організації конкурсної процедури мають бути конкретизовані у Типовому порядку проведення конкурсу на зайняття посад службовців місцевого самоврядування, який повинен бути затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері служби в органах місцевого самоврядування (Національне агентство України з питань державної служби).

Зроблено висновок, що конкурсна процедура на зайняття вакантної посади службовця місцевого самоврядування є різновидом внутрішньоорганізаційних адміністративних процедур, що обумовлюється тим, що вони здійснюються всередині самих органів чи їх системи і спрямовані на забезпечення функціонування органу чи системи органів публічної адміністрації. Виокремлено основні завдання цієї конкурсної процедури, зокрема, забезпечення практичної реалізації права рівного доступу до служби в органах місцевого самоврядування та визначення осіб, які спроможні професійно виконувати посадові обов'язки службовця місцевого самоврядування. Визначено, що конкурсна процедура, як будь-яка адміністративна процедура, включає чітко визначену послідовність процедурних дій, які забезпечують логічний порядок проведення відбору на посаду службовця місцевого самоврядування. Проаналізовано структуру конкурсної процедури, що дає підстави виокремити наступні її стадії: 1) підготовка конкурсу, 2) проведення відбору кандидата на вакантну посаду службовця місцевого самоврядування, 3) прийняття рішення за результатами конкурсу.

Ключові слова: публічна служба, служба в органах місцевого самоврядування, адміністративні процедури, конкурсна процедура, стадії конкурсної процедури, конкурс, конкурсна комісія, вакантна посада.

DOI 10.34079/2226-3047-2023-14-27-42-51

Постановка проблеми та її актуальність. Публічна служба, зокрема й такий її різновид як служба в органах місцевого самоврядування, є важливою сполучною ланкою між публічною владою в особі, насамперед, органів публічного адміністрування та особою при реалізації її конституційних прав та свобод. У свою чергу важливим чинником ефективності самої публічної служби, зокрема й такого її різновиду як служба в органах місцевого самоврядування, виступають належні правові механізми реалізації права на таку службу, у тому числі й на конкурсній основі, адже саме конкурс, як основна форма реалізації права на службу в органах місцевого

самоврядування, дозволяє залучати на службу найкращих осіб, що здатні професійно виконувати посадові обов'язки. При цьому, прийнятий у 2023 році новий Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування», який в цілому набирає чинності за шість місяців з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні, передбачає подальше вдосконалення процедури проведення конкурсу на зайняття посади службовця місцевого самоврядування. У свою чергу, імплементація відповідних новел потребує розробки та впровадження відповідного підзаконного нормативно-правового регулювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з обраної теми. Окремим аспектам конкурсних процедур на публічній службі приділяли увагу у своїх працях, зокрема такі вчені-адміністративісти, як: Л.Р. Біла-Тіунова, Ю.П. Битяк, В.М. Зеленський, О.П. Єфремова, О.С. Продаєвич, А. В. Кірмач, І. Б. Коліушко, Г.Й. Ткач, Ю.С. Шемшученко, та інші. Певну характеристику конкурсу як різновиду адміністративної процедури досліджували Л.М. Корнута, В.П. Тимошук, Р.В. Негара, Г.В. Фоміч, та деякі інші науковці. Але значна частина наукових розвідок проводилися під час дії попереднього законодавства про службу в органах місцевого самоврядування, проте прийняття Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 02.05.2023 р. (далі – Закон) зумовлює потребу у поглибленому вивченні питань конкурсної процедури при формуванні професійного корпусу службовців органів місцевого самоврядування.

Формування мети статті. Теоретико-правовий аналіз організаційних та правових засад конкурсної процедури на зайняття вакантних посад службовців місцевого самоврядування, як основного способу заміщення посад в органах місцевого самоврядування.

Вклад основного матеріалу. Серед адміністративістів усталеним є уявлення щодо «необхідності реалізації повноважень суб'єктів публічної адміністрації через адміністративні процедури, тобто у процедурній формі. Дотримання процедурних вимог забезпечує формування належного змісту відповідної правової форми, як результату діяльності суб'єкта публічної адміністрації» (Ківалов та Біла-Тіунова (ред.), 2023, с. 378). Як зазначав професор В.Б. Авер'янов, «адміністративні процедури мають здатність істотно сприяти підвищенню ефективності реалізації публічної влади, чіткому виконанню функцій і повноважень органів та посадових осіб, проте головне їхнє покликання полягає в забезпеченні необхідної послідовності з питань реалізації громадянами прав і охоронюваних законом інтересів, що виступає дієвим засобом протидії суб'єктивізму з боку службовців органів публічної влади» (Авер'янов, 2009, с.10). Адміністративні процедури охоплюють як реалізацію зовнішніх функцій суб'єктів публічної адміністрації у їх правових формах так і реалізацію внутрішньо-організаційної діяльності у самій публічній адміністрації (адміністративний менеджмент). Специфіка внутрішньоорганізаційних адміністративних процедур обумовлена тим, що вони здійснюються всередині самих органів чи їх системи і спрямовані на забезпечення функціонування органу чи системи органів публічної адміністрації. Більшість адміністративних процедур внутрішньоорганізаційної діяльності складається в межах функціонування публічної служби (зокрема й конкурсні процедури з комплектування складу публічної служби).

Переходячи до безпосередньої характеристики такої адміністративної процедури, як конкурсна процедура на зайняття посади службовця місцевого самоврядування, слід насамперед звернутися до її нормативно-правового закріплення та проаналізувати наукові напрацювання щодо проведення конкурсу на зайняття вакантної посади службовця місцевого самоврядування.

Етимологічно слово «конкурс» походить від латинського *concursum* – «зустріч, зіткнення». В свою чергу «Словник іншомовних слів» тлумачить слово «конкурс» як: «1) змагання з метою виявлення найкращого з учасників; 2) відбір претендентів на заміщення вакантних посад» (Морозов та Шкарапута, 2000, с. 289). «Великий енциклопедичний юридичний словник» визначає правову категорію «конкурс» як «форму та спосіб заміщення вакантних посад наукових та педагогічних працівників, різних категорій державної служби» (Шемшученко, 2012, с. 378).

За твердженнями науковців, «конкурсна система має давати можливість визначити професійний рівень претендентів, особистісні, морально-етичні якості, особливості характеру, спроможність брати на себе відповідальність, проявляти ініціативність» (Малиновський, 2009, с. 21-22). Деякі науковці солідарні в думці, що «саме конкурс вважається тим способом відбору на посади публічних службовців, що дозволяє гарантувати рівність та неупередженість при оцінці кандидатів та запобігає протекціонізму і фаворитизму при прийнятті на службу в органи місцевого самоврядування» (Кірмач, 2010, с. 135). В.М. Зеленський досліджуючи конкурсну процедуру при прийнятті на роботу, надає досить розгорнуте визначення «конкурсу», як «способу встановлення професійної компетенції осіб, що виражається в особливому порядку добору претендентів, які найбільше підходять на відповідну посаду (роботу), що проводиться ... роботодавцем шляхом визначення рівня знань та вмінь осіб відповідно до встановлених правил з метою забезпечення об'єктивної оцінки професійної підготовки потенційних працівників та раціонального добору кадрів» (Зеленський, 2016, с. 26).

На думку Г.В. Фоміч, правову категорію конкурсу слід розглядати як «сукупність послідовно здійснюваних дій щодо оцінки професійних, та особистих якостей претендента на посаду публічного службовця, результатом яких є вирішення питання щодо виникнення чи не виникнення публічно-службових відносин» [8, с. 11]. Саме таке визначення вченої розкриває основну мету проведення конкурсу. Так, на думку О.С. Продаєвича, «конкурсна процедура є різновидом адміністративної службової процедури, яку можливо визначити як сукупність послідовно здійснюваних державними органами (посадовими особами) дій щодо визначення відповідності особи встановленим кваліфікаційним вимогам» (Продаєвич, 2008, с. 32). Відповідно до наукових розвідок О.П. Єфремової, «конкурс (конкурсний відбір)» є «особливою внутрішньоорганізаційною, формалізованою процедурою відбору єдиного кандидата на вакантну посаду в системі державної служби» (Єфремова, 2015, с. 14).

Заслужує на увагу визначення «конкурсної процедури», що запропоноване Р.В. Негарою – це «сукупність послідовно здійснюваних процедурних дій (об'єднаних в етапи та стадії), спрямованих на визначення громадян України, здатних професійно виконувати посадові обов'язки шляхом оцінки їх відповідності встановленим вимогам до професійної компетентності» (Негара, 2021, с. 99). На нашу думку, запропоноване визначення конкурсної процедури є більш доцільним та конструктивним, також в ньому простежується основна її ціль.

Законодавством про службу в органах місцевого самоврядування передбачено різні способи прийняття на службу, які виокремлюються «в залежності від посади в органі місцевого самоврядування, зокрема це: 1) вибори; 2) обрання відповідною радою; 3) затвердження відповідною радою; 4) призначення на конкурсній основі; 5) переведення; 6) прийняття на службу за строковим трудовим договором (контрактом); 7) інші процедури, передбачені законодавством» (Біла-Тіунова, 2020, с. 34). При цьому, конкурсна процедура на зайняття вакантної посади службовця місцевого самоврядування, застосовується більше ніж у 90% випадках (Задоя, 2013,

с. 87). Такий підхід є цілком виправданим і відповідає європейським стандартам рівного доступу до публічної служби, оскільки дозволяє сформувати професійний корпус службовців органів місцевого самоврядування відповідно до таких принципів, як: законність і демократизм, гласність і прозорість, професійність і компетентність, відданість і відповідальність.

Отже, конкурсна процедура покликана забезпечувати рівний доступ до служби в органах місцевого самоврядування, як це задекларовано у ст. 38 Конституції України (Конституція України, 1996). Це конституційне право підтверджується міжнародно-правовими актами, які визнаються Україною. Зокрема, згідно із ст. 25 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права «кожен громадянин повинен мати право і можливість допускатися у своїй країні на загальних умовах рівності до публічної служби без будь-якої дискримінації та без необґрунтованих обмежень» (Міжнародний пакт..., 1966).

Проте, широкомасштабна збройна агресія ставить перед державою нові виклики, спричинили серію кризових явищ, які серйозно впливають на функціонування публічної влади. Не в останню чергу це стосується органів місцевого самоврядування, відповідальних за забезпечення потреб територіальних громад. Це означає, що в умовах воєнного стану діяльність служби в органах місцевого самоврядування не може бути призупинена і має виконувати визначені законом функції. З цією метою було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану». Зазначеним законом, зокрема, передбачено «спрощену процедуру вступу на посади державної служби та посади в органах місцевого самоврядування у період дії воєнного стану» (Закон України № 2259-IX, 2022). Такі особи призначаються без конкурсного відбору, обов'язковість якого передбачена законом, на підставі поданої заяви, заповненої особою картки встановленого зразка та документів, що підтверджують наявність у таких осіб громадянства України, освіти та досвіду роботи згідно з вимогами законодавства, встановленими щодо відповідних посад. Такий спеціальний (спрощений) порядок прийняття на службу в органи місцевого самоврядування застосовується під час дії правового режиму воєнного стану.

При цьому, «граничний строк перебування особи на посаді, на яку її призначено без конкурсу становить 12 місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану» (Закон України № 2259-IX, 2022). В свою чергу положення Закону України «Про правовий режим воєнного стану» не передбачає безстрокове призначення, а конкретизується законодавцем в ч. 7 ст. 10 вказаного Закону з вказівкою на обов'язковість оголошення конкурсу на посади публічної служби, «посади в органах місцевого самоврядування, посади керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, посади керівників комунальних підприємств, установ, організацій, на які особи призначені в час дії воєнного стану, після припинення чи скасування воєнного стану, але не пізніше 6 місяців з дня його припинення чи скасування» (Закон України № 389-VIII, 2015).

По припиненню або скасуванню воєнного стану правовою основою проведення конкурсної процедури виступатиме Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 02.05.2023 р. (Закон України № 3077-IX, 2023). В Законі вживається словосполучення «конкурс на зайняття посади службовця місцевого самоврядування», але не дається юридичного визначення конкурсної процедури, лише вказується, що конкурс впроваджується з метою добору осіб, здатних професійно виконувати посадові обов'язки. Таким чином, можна визначити основні завдання, які ставляться перед конкурсною процедурою: по-перше, забезпечити практичну

реалізацію права рівного доступу до служби в органах місцевого самоврядування, по-друге, визначити осіб, які спроможні професійно виконувати посадові обов'язки.

Хоча Законом достатньо докладно визначаються основні положення конкурсної процедури на зайняття посади службовця місцевого самоврядування, його положення в цій частині потребують конкретизації на підзаконному рівні. Ч. 3 ст. 21 Закону передбачено затвердження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері служби в органах місцевого самоврядування (Національне агентство України з питань державної служби) Типового порядку проведення конкурсу на зайняття посад службовців місцевого самоврядування, який на сьогодні не прийнято (Закон України № 3077-IX, 2023). На підставі вказаного підзаконного нормативно-правового акту відповідною сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі створення), районною, обласною радою затверджуватиметься власний Порядок проведення конкурсу на зайняття посад службовців місцевого самоврядування.

Продовжуючи аналізувати вказану конкурсну процедуру необхідно охарактеризувати її структуру, яка включає чітко визначену послідовність дій, які забезпечують логічний порядок проведення відбору на вакантну посаду службовця місцевого самоврядування. Аналіз структури конкурсної процедури дає підстави виокремити наступні її стадії та етапи.

1. Підготовка конкурсу, що включає такі етапи: а) оприлюднення оголошення про проведення конкурсу на Єдиному порталі вакансій публічної служби та офіційному веб-сайті відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі створення), районної, обласної ради; б) прийом документів від кандидатів на зайняття посади службовця місцевого самоврядування; в) попередній розгляд документів на відповідність установленим кваліфікаційним вимогам до відповідного рівня посади.

Рішення про оголошення конкурсу приймає керівник служби. Оприлюднення розпорядження (наказу) про оголошення конкурсу та умови його проведення забезпечується керівником служби в органі місцевого самоврядування. Оголошення про проведення конкурсної процедури повинно досягати всіх можливих претендентів, тому передбачається обов'язок розміщення цієї інформації на Єдиному порталі вакансій публічної служби та офіційному веб-сайті відповідної ради.

Кандидат на зайняття посади службовця місцевого самоврядування подає заяву про участь у конкурсі та відповідні документи до конкурсної комісії. Перевірку інформації, яка подається кандидатами на зайняття посади службовця місцевого самоврядування на відповідність встановленим законом вимогам здійснює служба управління персоналом відповідного органу місцевого самоврядування.

За загальним правилом, до участі в конкурсі допускаються кандидати на зайняття вакантної посади службовця місцевого самоврядування, документи яких відповідають установленим вимогам та пройшли перевірку. Водночас, особи, документи яких не відповідають установленим вимогам, за рішенням конкурсної комісії до тестування не допускаються, про що їм повідомляється керівником служби в органі місцевого самоврядування з відповідним обґрунтуванням.

2. Проведення відбору кандидата на вакантну посаду, що включає такі етапи: а) тестування; б) співбесіда та/або інші види оцінювання; в) оформлення та оприлюднення результатів конкурсу.

Проведення відбору кандидата на вакантну посаду проводить конкурсна комісія, утворена керівником служби в органі місцевого самоврядування. Статус конкурсної комісії визначається Законом, який передбачає її утворення у складі не менше п'яти членів, а у виконавчих органах із статусом юридичної особи публічного права із

загальною чисельністю службовців місцевого самоврядування до 10 осіб – не менше трьох членів. Очолює конкурсну комісію, як правило, заступник керівника органу місцевого самоврядування. До складу конкурсної комісії «можуть входити службовці місцевого самоврядування, у тому числі з інших органів місцевого самоврядування, заступники сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі створення), районної, обласної ради, державні службовці, науковці, фахівці, експерти, представники громадських об'єднань, які мають досвід роботи у відповідній сфері, а також представник виборного органу первинної профспілкової організації (за наявності)» (Закон України № 3077-IX, 2023).

Слід зазначити, що однією із суттєвих «новинок» чинного законодавства щодо здійснення конкурсної процедури є саме тестування. Основним завданням тестування є провести об'єктивну оцінку знань та здібностей кандидата на зайняття вакантної посади службовця місцевого самоврядування. Важливість конкурсного тестування проявляється в тому, що до всіх кандидатів на заміщення вакантних посад місцевого самоврядування висуваються однакові вимоги щодо їхньої підготовки та професіоналізму, зокрема, перевірки та оцінки їхніх знань Конституції та законів України, а також законодавства з урахуванням специфіки функціональних повноважень конкретного органу місцевого самоврядування та його структурного підрозділу. Водночас, вченими відмічається, що «об'єктивність проведення тестування забезпечується рівними умовами для всіх кандидатів (тривалість тестування, зміст та кількість питань, підрахунок результатів тощо) та відкритістю інформації про них, єдиними критеріями оцінки» (Касперська та Халецька, 2015, с. 19). Важливо зазначити, що тестування ще не дає права на заміщення вакантної посади, а дає право на продовження участі у відборі – участі у співбесіді.

Співбесіда (так званий усний іспит), проводиться з тими кандидатами, які успішно пройшли тестування, з метою встановлення їх відповідності тим критеріям, які висуваються органом місцевого самоврядування до кандидатів, і виявлення тієї особи, яку конкурсна комісія може рекомендувати для заміщення вакантної посади. При проведенні співбесіди конкурсна комісія проводить оцінку здатності кандидатів виконувати посадові обов'язки, потенціалу професійного росту, вміння співпрацювати з колегами, підлеглими, керівниками тощо. Науковці виокремлюють декілька типів співбесід: «а) структуровану (визначається стандартний перелік питань для певних посад – особа, яка проводить співбесіду, заносить відповіді кандидата на запитання у наперед підготовлений бланк); б) неструктуровану (стандартні питання і визначений порядок проведення співбесіди відсутні); в) ситуаційну (у запитаннях моделюються ситуації, які можуть виникнути під час виконання службових обов'язків, і кандидату пропонується вирішити їх)» (Ладиченко та Коломійчук, 2016, с. 100).

Слід підкреслити, що якщо тестування виступає обов'язковим етапом оцінювання кандидатів на зайняття вакантної посади службовця місцевого самоврядування, замість співбесіди (чи разом з нею) можуть проводитися й інші види оцінювання відповідно до Порядку проведення конкурсу на зайняття посад службовців місцевого самоврядування.

Відповідно до Закону за результатами проходження конкурсної процедури визначається переможець на зайняття посади службовця місцевого самоврядування, а також другий за результатами конкурсу кандидата на зайняття посади службовця місцевого самоврядування (за наявності). Переможцем конкурсу та другим за результатами конкурсу кандидатом є особи, які за результатами складення загального рейтингу кандидатів зайняли відповідно перше та друге місце.

Рішення конкурсної комісії про результати конкурсу оформлюється протоколом.

Такий протокол підписується присутніми на її засіданні членами комісії не пізніше двох робочих днів після проведення засідання.

3. Прийняття рішення за результатами конкурсу, що включає такі етапи: подання переможцем конкурсу та опрацювання необхідних документів; б) прийняття рішення про призначення на посаду службовця місцевого самоврядування або про відмову у такому призначенні.

Переможцю конкурсу може бути відмовлено у призначенні на посаду службовця місцевого самоврядування у разі встановлення: невідповідності поданих документів зазначеним кваліфікаційним вимогам; відомостей про претендента на посаду, що не відповідають встановленим законодавством вимогам для зайняття посади за результатами проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та за результатами перевірки відповідно до Закону України «Про очищення влади».

Рішення про призначення на посаду службовця місцевого самоврядування або відмову у такому призначенні за загальним правилом оформлюється розпорядженням (наказом) керівника служби в органі місцевого самоврядування.

Висновки. Таким чином конкурсна процедура виступає різновидом різновидів адміністративних процедур, а саме – різновидом внутрішньо організаційних адміністративних процедур. Отже, їй притаманні ті ж ознаки, що й іншим адміністративним процедурам. Поряд із цим, конкурсна процедура має низку ознак та особливостей, які суттєво відрізняють її від інших адміністративних процедур.

Конкурсна процедура на зайняття посад службовців місцевого самоврядування – це встановлений нормами права порядок дій, що спрямовані на визначення громадян України, здатних професійно виконувати посадові обов'язки службовця місцевого самоврядування, шляхом оцінки їх відповідності встановленим вимогам до професійної компетентності. Завданнями відповідної конкурсної процедури є: забезпечення практичної реалізації права рівного доступу до служби в органах місцевого самоврядування, визначення осіб, які спроможні професійно виконувати посадові обов'язки службовця місцевого самоврядування та заповнення вакантних посад місцевого самоврядування.

Бібліографічний список:

- Авер'янов, В.Б., 2009. Значення адміністративних процедур у реформуванні адміністративного права. *Часопис Київського університету права*, 3, с. 8–14.
- Біла-Тіунова, Л. Р., 2020. *Державна служба України. Загальна частина: навчальний посібник*. Одеса.
- Єфремова, О.П., 2015. *Конкурсний відбір у системі державної служби України (теоретико-прикладний аналіз)*. Кандидат наук. Автореферат. Київ, 2015.
- Задоя, І.І., 2013. *Адміністративно-правові засади реалізації права на доступ до державної служби*. Кандидат наук. Дисертація. Одеса.
- Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану № 2259-IX від 12.05.2022 р. *Верховна Рада України* [онлайн] Доступно: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2259-20>> (Дата звернення 11.05.2024).
- Закон України Про правовий режим воєнного стану № 389-VIII від 12.05.2015 р. *Верховна Рада України* [онлайн] Доступно: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>> (дата звернення 15.05.2024)
- Закон України Про службу в органах місцевого самоврядування № 3077-IX від 02.05.2023. *Верховна Рада України* [онлайн] Доступно:

- <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994226-%D0%B2%D1%80>> (дата звернення: 11.05.2024)
- Зеленський, В. М., 2016. *Прийняття на роботу за конкурсом*. Кандидат наук. Дисертація. Київ.
- Касперська, А. та Халецька, А., 2015. Проблемні питання процедури добору кадрів в органах місцевого самоврядування. *Skhid*, 8, с. 16-20.
- Ківалов, С.В. та Біла-Тіунова, Л.Р. (ред.), 2023. *Загальне адміністративне право України : підручник*. Одеса: Фенікс.
- Кірмач, А.В., 2010. Конкурсна процедура прийняття на державну службу : європейський досвід правового регулювання. *Часопис Київського університету права*, 1, с. 135–140.
- Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України* [онлайн] Доступно: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>>. (Дата звернення: 11.05.2024).
- Ладиченко, В.В. та Коломійчук, В.О., 2016. Правові основи конкурсного відбору в системі державної служби. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*, 2, с. 94-100.
- Малиновський, В.Я., 2009. Сучасний стан і перспективи реформування публічної адміністрації в Україні. *Вісник державної служби України*, 3, с. 21–25.
- Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, прийнятий 16.12.1966 р. Генеральною Асамблеєю ООН, ратифікований Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 2148-VIII від 19.10.1973 р. *Верховна Рада України* [онлайн] Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text> (Дата звернення 11.05.2024).
- Морозов, С.М. та Шкарапута, Л.М., 2000. *Словник інішомовних слів*. Київ: Наук. думка.
- Негара, Р. В., 2021. *Конкурс у державній службі: теорія, правове регулювання, практика*. Доктор філософії. Дисертація. Одеса.
- Продаєвич, О.С., 2008. *Проходження державної служби в Україні: організаційно-правовий аспект*. Кандидат наук. Дисертація. Одеса.
- Фоміч, Г. В., 2010. *Адміністративні процедури у публічній службі України*. Кандидат наук. Автореферат. Одеса.
- Шемшученко, Ю.С., 2012. *Великий енциклопедичний словник*. Київ : ТОВ «Видавництво «Юридична думка».

References:

- Aver'yanov, V.B., 2009. *Znachennya administratyvnykh protsedur u reformuvanni administratyvnoho prava* [The importance of administrative procedures in the reform of administrative law]. *Chasopys Kyivs'koho universytetu prava*, 3, p. 8–14 (in Ukrainian).
- Bila-Tiunova, L. R., 2020. *Derzhavna sluzhba Ukrayiny. Zahal'na chastyna: navchal'nyy posibnyk* [State Service of Ukraine. General part: study guide]. Odessa (in Ukrainian).
- Fomich, H. V., 2010. *Administratyvni protsedury u publichniy sluzhbi Ukrayiny* [Administrative procedures in the public service of Ukraine]. Kandydat nauk. Avtoreferat. Odessa (in Ukrainian).
- Kaspers'ka, A. ta Khalets'ka, A., 2015. *Problemni pytannya protsedury doboru kadriv v orhanakh mistsevoho samovryaduvannya* [Problematic issues of the personnel selection procedure in local self-government bodies]. *Skhid*, 8, p. 16-20 (in Ukrainian).
- Kirmach, A.V., 2010. *Konkursna protsedura pryynyattya na derzhavnu sluzhbu : yevropeys'kyu dosvid pravovoho rehulyuvannya* [Competitive procedure for admission to public service: European experience of legal regulation]. *Chasopys Kyivs'koho universytetu prava*, 1, p. 135–140 (in Ukrainian).

- Kivalov, S.V. ta Bila-Tiunova, L.R. (red.), 2023. Zahal'ne administratyvne pravo Ukrainy : pidruchnyk [General administrative law of Ukraine: textbook]. Odesa: Feniks (in Ukrainian).
- Konstytutsiya Ukrainy vid 28.06.1996 r. № 254k/96-VR [Constitution of Ukraine dated June 28, 1996 No. 254k/96-VR]. *Verkhovna Rada Ukrainy* [online] Available at: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>>. (Accessed 11.05.2024) (in Ukrainian).
- Ladychenko, V.V. ta Kolomiychuk, V.O., 2016. Pravovi osnovy konkursnoho vidboru v systemi derzhavnoyi sluzhby [Legal basis of competitive selection in the civil service system]. *Naukovi zapysky Instytutu zakonodavstva Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 2, p. 94-100 (in Ukrainian).
- Malynovs'kyi, V.Ya., 2009. Suchasnyy stan i perspektyvy reformuvannya publichnoyi administratsiyi v Ukraini [Current state and prospects of public administration reform in Ukraine]. *Visnyk derzhavnoyi sluzhby Ukrainy*, 3, s. 21–25 (in Ukrainian).
- Mizhnarodnyy pakt pro hromadyans'ki i politychni prava, pryynyaty 16.12.1966 r. Heneral'noyu Asambleyeyu OON, ratyfikovanyy Ukazom Prezydiyi Verkhovnoyi Rady Ukrainy's'koyi RSR № 2148-VIII vid 19.10.1973 r. [The International Covenant on Civil and Political Rights, adopted on 12/16/1966 by the UN General Assembly, ratified by Decree of the Presidium of the Verkhovna Rada of the Ukrainian SSR No. 2148-VIII dated 10/19/1973] *Verkhovna Rada Ukrainy* [online] Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text> (Accessed 11.05.2024) (in Ukrainian).
- Morozov, S.M. ta Shkaraputa, L.M., 2000. *Slovnnyk inshomovnykh sliv [Dictionary of foreign words]*. Kyiv: Nauk. dumka (in Ukrainian).
- Nehara, R. V., 2021. *Konkurs u derzhavniy sluzhbi: teoriya, pravove rehulyuvannya, praktyka [Competition in the civil service: theory, legal regulation, practice]*. Doktor filosofiyi. Dysertatsiya. Odesa (in Ukrainian).
- Prodayevych, O.S., 2008. Prokhodzhennya derzhavnoyi sluzhby v Ukraini: orhanizatsiyno-pravovyy aspekt [Public service in Ukraine: organizational and legal aspect]. Kandydat nauk. Dysertatsiya. Odesa (in Ukrainian).
- Shemshuchenko, YU.S., 2012. *Velykyy entsyklopedychnyy slovnnyk [Big encyclopedic dictionary]*. Kyiv : TOV «Vydavnytstvo «Yurydychna dumka» (in Ukrainian).
- Yefremova, O.P., 2015. Konkursnyy vidbir u systemi derzhavnoyi sluzhby Ukrainy (teoretyko-prykladnyy analiz) [Competitive selection in the civil service system of Ukraine (theoretical and applied analysis)]. Kandydat nauk. Avtoreferat. Kyiv, 2015 (in Ukrainian).
- Zadoya, I.I., 2013. *Administratyvno-pravovi zasady realizatsiyi prava na dostup do derzhavnoyi sluzhby [Administrative and legal principles of implementation of the right to access to public service]*. Kandydat nauk. Dysertatsiya. Odesa (in Ukrainian).
- Zakon Ukrainy Pro pravovyy rezhym voyennoho stanu № 389-VIII vid 12.05.2015 r. [Law of Ukraine On the Legal Regime of Martial Law No. 389-VIII of May 12, 2015] *Verkhovna Rada Ukrainy* [online] Available at: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>> (Accessed 15.05.2024) (in Ukrainian)
- Zakon Ukrainy Pro sluzhbu v orhanakh mistsevoho samovryaduvannya № 3077-IX vid 02.05.2023 [Law of Ukraine On Service in Local Self-Government Bodies No. 3077-IX dated May 2, 2023]. *Verkhovna Rada Ukrainy* [online] Available at: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994226-%D0%B2%D1%80>> (Accessed 11.05.2024) (in Ukrainian)
- Zakon Ukrainy Pro vnesennya zmin do deyakykh zakoniv Ukrainy shchodo funktsionuvannya derzhavnoyi sluzhby ta mistsevoho samovryaduvannya u period diyi voyennoho stanu № 2259-IX vid 12.05.2022 r. [Law of Ukraine On Amendments to Certain Laws of Ukraine Regarding the Functioning of the Civil Service and Local Self-Government during the Period of Martial Law No. 2259-IX of May 12, 2022] *Verkhovna Rada Ukrainy* [online] Available at: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2259-20>> (Accessed 11.05.2024) (in Ukrainian).
- Zelens'kyi, V. M., 2016. *Pryinyattya na robotu za konkursom [Recruitment by competition]*. Kandydat nauk. Dysertatsiya. Kyiv (in Ukrainian).

Стаття надійшла до редакції 25.04.2024 р.

Zakalenko O. V.,
Osadchyi A. U.

COMPETITIVE PROCEDURE FOR THE ACQUISITION OF A VACANT POSITION OF A LOCAL GOVERNMENT OFFICER: THEORETICAL ANALYSIS AND UPDATE OF THE LEGAL REGULATION

The article examines the competitive procedure in local self-government bodies as the main way of filling vacant positions of local self-government employees, defines its concept, content and legal principles. The normative acts establishing the basis of the competition for filling the vacant position of a local self-government employee were analyzed, in particular, the provisions of the Law of Ukraine «On Service in Local Self-Government Bodies» dated 05.02.2023. However, the provisions of this Law in this part need to be specified at the sub-legislative level. therefore, the procedural aspects of the organization of the competition should be specified in the Standard procedure for conducting a competition for local self-government employees, which must be approved by the central executive body, which ensures the formation of state policy in the field of service in local self-government bodies (National Agency of Ukraine on Civil Service Issues).

It was concluded that the competitive procedure for filling a vacant position of a local self-government employee is a type of intra-organizational administrative procedures due to the fact that they are carried out within the bodies themselves or their system and are aimed at ensuring the functioning of the body or system of public administration bodies. The main tasks of this competitive procedure are highlighted, in particular, ensuring the practical implementation of the right to equal access to service in local self-government bodies and identifying persons who are able to professionally perform the duties of a local self-government employee. It was determined that the competitive procedure, like any administrative procedure, includes a clearly defined sequence of procedural actions that ensure a logical order of selection for the position of a local self-government employee. The structure of the tender procedure has been analyzed, which gives grounds for distinguishing the following stages: 1) preparation of the tender, 2) selection of a candidate for the vacant position of a local self-government employee, 3) decision-making based on the results of the competitive.

Key words: *public service, service in local self-government bodies, administrative procedures, competitive procedure, competitive procedure stages, competition, competitive commission, vacant position.*